

E06.08/3^η/27-01-12

Αρ. πρωτ.: 14
Αθήνα, 17/01/2025

ΠΡΟΣ:

- Υπουργό Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, κα Ν.Κεραμέως
- Υφυπουργό Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, κ.Π.Τσακλόγλου

Κοιν.: (σχετ.: πίνακας αποδεκτών)

ΘΕΜΑ: «Η ΠΟΣΓΚΑμεΑ ζητά την επίσπευση της θέσπισης των νέων ενιαίων κανόνων για τις συντάξεις αναπηρίας και τις λοιπές ασφαλιστικές αναπηρικές παροχές, περιλαμβανομένης της αποκατάστασης άδικων συνταξιοδοτικών ρυθμίσεων για τα μέλη των οικογενειών που φροντίζουν άτομα με βαριές αναπηρίες»

Αξιότιμη κυρία Υπουργέ,

Αξιότιμε κύριε Υφυπουργέ,

Με την παρούσα επιστολή, η Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων Γονέων και Κηδεμόνων Ατόμων με Αναπηρία (ΠΟΣΓΚΑμεΑ), σας μεταφέρει τον βαθύ της προβληματισμό για την παρατεταμένη, έως πολυετή, καθυστέρηση – αθέλητη θέλουμε να πιστεύουμε – στη θέσπιση των νέων, ενιαίων κανόνων συνταξιοδότησης και απονομής ασφαλιστικών παροχών λόγω αναπηρίας, αξιοποιώντας και το πόρισμα της Επιτροπής που είχε συσταθεί για τον σκοπό αυτό, κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 του ν.4387/2016.

Η Ομοσπονδία μας, ιδρυτικό και ενεργό μέλος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ), εκπροσωπώντας τα άτομα με νοητική αναπηρία, αυτισμό, σύνδρομο Down, εγκεφαλική παράλυση, βαριές και πολλαπλές αναπηρίες, καθώς και τις οικογένειές τους, μέσω των 200 και πλέον σωματείων γονέων και κηδεμόνων των ατόμων αυτών σε όλη την επικράτεια, παρακολουθεί με έντονη ανησυχία την ατελείωτη πορεία θεσμοθέτησης ενός απαραίτητου πλαισίου για την άσκηση των κοινωνικών και συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων των ατόμων αυτών, παρά την επικαιροποίηση του σχετικού πορίσματος της ανωτέρω Επιτροπής κατά την προηγούμενη θητεία της κυβέρνησης, και παρά την επακόλουθη, εκ νέου συγκρότηση Ομάδας Εργασιών για την επανεξέταση των υφιστάμενων διατάξεων και τη θέσπιση ενιαίων κανόνων για όλες τις συντάξεις και παροχές αναπηρίας του Ε.Φ.Κ.Α.

Σε ό,τι αφορά τα ορόσημα της πρόσφατης Ομάδας Εργασίας (ως συγκροτήθηκε με την υπ' αριθμ. 91812/19.10.2023 απόφαση, Φ.Ε.Κ. 6264 Β', και ανασυστάθηκε με τις αποφάσεις υπ' αριθμ. 98036/08.11.2023, Φ.Ε.Κ. 6573 Β' και 51577/24.11.2024, Φ.Ε.Κ. 6739 Β'), προβλεπόταν η υποχρέωση παράδοσης πορίσματος, μέχρι 30.09.2024, στον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κ.Τσακλόγλου, μεταξύ άλλων, για τη χαρτογράφηση των υφιστάμενων κανόνων και προϋποθέσεων για όλες τις συντάξεις αναπηρίας, την εισήγηση πλέγματος ενιαίων κανόνων προς θέσπιση και την κοστολόγησή του.

Αναγνωρίζουμε, προφανώς, τον πολυδιάστατο και διόλου ευκαταφρόνητων απαιτήσεων χαρακτήρα του εγχειρήματος αυτού.

Όμως θεωρούμε εξίσου προφανές πως, όταν εδώ και οκτώ περίπου χρόνια (!) διάγουμε ακόμα τη μεταβατική περίοδο μέχρι τη θεσμοθέτηση του νέου καθεστώτος για τη συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας, παρά τις επανειλημμένες θετικές – αλλά δυστυχώς χωρίς αντίκρισμα - διαβεβαιώσεις για την έγκαιρη δρομολόγησή του, δια των ενίοτε αρμοδίων Υπουργών, δικαίως και ευλόγως εντείνεται η αγωνία, η αγανάκτηση και η σύγχυση των ενδιαφερόμενων/δικαιούχων – ατόμων με αναπηρία ή/και μελών των οικογενειών τους – ως προς τη δυνατότητα άσκησης του κοινωνικού / συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος.

Περαιτέρω, η παρατεταμένη έλλειψη προόδου στο μείζον και πολυαναμενόμενο αυτό ζήτημα αφήνει τα μέλη των οικογενειών που έχουν στη φροντίδα τους άτομα με βαριές και πολλαπλές αναπηρίες εξακολουθητικά εκτεθειμένα σε ένα *δυσλειτουργικό*, καθότι *άδικο και άνισο* κοινωνικοασφαλιστικό καθεστώς.

Άδικο, από τη στιγμή που οι γονείς, κηδεμόνες, αδέρφια που αναλαμβάνουν τη φροντίδα ατόμων με βαριά αναπηρία – σε ποσοστό 67% και άνω, άγαμων και μη ασκούντων βιοποριστικό επάγγελμα – και οι σύζυγοι αναπήρων με ποσοστό αναπηρίας 80%, τα τελευταία χρόνια βρίσκονται αντιμέτωποι με σκληρές ανατροπές και αδιανόητες καταργήσεις επιεικών διατάξεων ως προς τις προϋποθέσεις θεμελίωσης του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος, στον ιδιωτικό τομέα, χωρίς εντούτοις αυτό να αντισταθμίζεται ικανά και για το σύνολό τους από τις υφιστάμενες μέχρι σήμερα δομές και υπηρεσίες υποστήριξής τους.

Το ζήτημα της θέσπισης κατώτατων ορίων ηλικίας για τη θεμελίωση του δικαιώματος συνταξιοδότησης για τους εργαζόμενους αυτούς και, ακόμα περισσότερο, της περαιτέρω εξομοίωσής τους κατ' ακολουθία των αυξήσεων στα όρια ηλικίας που αφορούν τους συνταξιούχους λόγω γήρατος (δυνάμει των διατάξεων του ν.4336/2015 που από την ημερομηνία ισχύος του αντικατέστησε τις ευνοϊκότερες ρυθμίσεις του άρθρου 5, παρ.4 του ν.3232/2004, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 37 του ν.3996/2011), ακόμα και με τις όποιες εξαιρέσεις τους - ως προς τις μητέρες και τους χήρους πατέρες ανάκων για κάθε βιοποριστική εργασία τέκνων - λογίζεται ως εξαιρετικά άδικη νομοθετική ρύθμιση για την οποία το αναπηρικό κίνημα, στο σύνολό του, θα επανέρχεται έως ότου ικανοποιηθούν τα εύλογα και δίκαια αιτήματά του.

Άνισο, από τη στιγμή που τα μέλη των οικογενειών που φροντίζουν άτομα με αναπηρία καλούνται να αντιμετωπίσουν καταστάσεις και μέριμνες που συντρέχουν στο πρόσωπό τους ακούσια, ως απότοκες της αναπηρίας, της οποίας οι πηγές και τα αποτελέσματα δεν θα μπορούσαν να αποφευχθούν από την πλευρά τους. Συνεπώς είναι αδιανόητο να αντιμετωπίζονται με λογικές στις οποίες πρωτοστατεί η θεμελίωση της ευθύνης, καταλήγοντας σε αυστηρότερες έναντι του παρελθόντος και ανεπιεικείς ρυθμίσεις που βρίσκονται εκτός του πνεύματος του θεσμού της κοινωνικής ασφάλισης.

Αξιότιμη/ε κυρία Υπουργέ και κύριε Υφυπουργέ,

Η αξίωση για την όσο δυνατόν εξαντλητική διαμόρφωση ενιαίων κανόνων στο κοινωνικοασφαλιστικό καθεστώς, δεν μπορεί να παραγνωρίζει υπαρκτές καταστάσεις, όπως οι διαφορετικές απαιτήσεις και ανάγκες διαχείρισης της οικογενειακής ζωής, με ό,τι το μέγεθος και ο επίπονος χαρακτήρας αυτών συνεπιφέρει για τους γονείς, κηδεμόνες, αδέρφια των ατόμων με βαριά αναπηρία.

Η απασχόληση των προσώπων αυτών, συγχρόνως με την προαγωγή της ποιότητας ζωής των μελών τους που χρήζουν ειδικής φροντίδας και στήριξης, φέρεται εις πέρας με υπερένταση των δυνάμεών τους και ο προσδιορισμός των απαιτούμενων νόμιμων προϋποθέσεων για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος πρέπει να συνυπολογίζει την περιπτώσιολογία τους σε ένα κράτος κοινωνικού δικαίου.

Ευλόγως, η περαιτέρω καθυστέρηση στη διαμόρφωση των θεσμοθετήσεων, περιλαμβανομένης της αποκατάστασης των άδικων ρυθμίσεων, ως προς το κοινωνικοασφαλιστικό καθεστώς που τους/τις αφορά, επιτείνει την αδικία, απομακρύνοντας ασφαλώς και τον θεσμό της κοινωνικής ασφάλισης από την εκπλήρωση της αποστολής του. Των ανωτέρω δοθέντων, ζητάμε:

- την επιτάχυνση των ενεργειών για τη θέσπιση του πορίσματος της Ομάδας Εργασίας αναφορικά με τους νέους ενιαίους κανόνες για όλες τις συντάξεις αναπηρίας και παροχές αναπηρίας του e-ΕΦΚΑ, συγχρόνως με:
- την επαναφορά των προηγούμενων ευνοϊκών ρυθμίσεων για τα ηλικιακά κριτήρια συνταξιοδότησης που θα ισχύσουν για τους γονείς, κηδεμόνες, συζύγους και αδέρφια που έχουν στη φροντίδα τους άτομα με βαριά αναπηρία, στον ιδιωτικό τομέα, οι οποίες καταργήθηκαν άδικα με τους μνημονιακούς νόμους,
- την επισκόπηση και απαλοιφή ρυθμίσεων που οδηγούν σε άνιση μεταχείριση, με κριτήριο το φύλο, διαφοροποιώντας τις προϋποθέσεις θεμελίωσης δικαιώματος συνταξιοδότησης γονέων και κηδεμόνων ατόμων με βαριά αναπηρία (λ.χ. από την αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης εξαιρούνται «οι μητέρες και οι 'χήροι' πατέρες ανίκανων για κάθε βιοποριστική εργασία τέκνων»),
- την ενσωμάτωση στο πόρισμα της Ομάδας Εργασίας και στο ρυθμιστικό πλαίσιο για τους ενιαίους κανόνες συνταξιοδότησης και απονομής ασφαλιστικών παροχών λόγω αναπηρίας των θέσεων της ΕΣΑμεΑ, για όλες τις κατηγορίες αναπηρίας και για όλα τα ζητήματα που επηρεάζουν το κοινωνικοασφαλιστικό καθεστώς των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους (ε.π. αποσύνδεση των συντάξεων κ.τ.ό. από τα επιδόματα προνοιακού χαρακτήρα κ.ά.).

Κυρία Υπουργέ και κύριε Υφυπουργέ,

Υπογραμμίζουμε πως οι αναφορές μας δεν συνιστούν προσπάθεια παρουσίασης μιας ανύπαρκτης κατάστασης ως πραγματικής μέσω της οποίας επιδιώκεται η ευχερέστερη πρόσβαση στο συνταξιοδοτικό δικαίωμα. Συνιστούν την σκληρή πραγματικότητα που γονείς, κηδεμόνες, αδέρφια, σύζυγοι ατόμων με βαριές αναπηρίες βιώνουν, και πρόσωπα τα οποία η κοινωνικοασφαλιστική νομοθεσία οφείλει να προστατεύει με διακριτές παρεμβάσεις.

Θεωρούμε πως το ζήτημα αυτό δεν μπορεί να παραμένει άλλο σε εκκρεμότητα, και ευελπιστούμε πως η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εργασίας θα επιδείξει την απαραίτητη συνέπεια στην κατεύθυνση της προστασίας των ατόμων με αναπηρία μέσω του στενού οικογενειακού τους περιβάλλοντος, συγχρόνως με τη δέουσα αποφασιστικότητα για τη διευθέτησή του.

Σε αναμονή της θετικής σας ανταπόκρισης.

Με εκτίμηση,
Για την ΠΟΣΓΚΑμεΑ,
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΟΣΧΟΛΙΟΣ ΦΩΤΕΙΝΗ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ

Πίνακας αποδεκτών:

- Γενικός Γραμματέας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κ.Κ.Τσαγκαρόπουλος
- Διοικητής Ε.Φ.Κ.Α., κ.Αλ.Βαρβέρης
- Πρόεδρος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ), κ. Ι.Βαρδακαστάνης
- Πρωτοβάθμια σωματεία – μέλη της ΠΟΣΓΚΑμεΑ